

Nº 17/1966.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands lands-
ting med förslag till första tillägg till
ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för
landskapet Åland under år 1966.

Sedan landskapsstyrelsen till landstinget avlät sitt förslag till
ordinarie inkomst- och utgiftsstat för år 1966 har landskapsstyrelsen
konstaterat vissa behov för vilka anslag icke tidigare observerats,
Nämnda behov av tilläggsbudgetering har föranlett landskapsstyrelsen
till avgivande av föreliggande tillägg.

Förslaget balanserar på totalt 1.095.031 mark, vilket på inkomstsi-
dan i sin helhet täckes med statsanslag för skattefinansiell utjämning.
Inkomsterna har därför icke ansetts erfordra närmare motivering. På
utgiftssidan observeras de största posterna under 10 och 11 Huvudtit-
larna. För utgifterna redogöres närmare nedan i detaljmotiveringen.

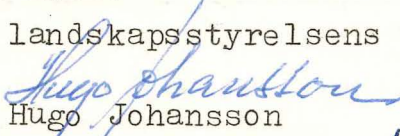
Med hänvisning till ovanstående får landskapsstyrelsen vördsamt
föreslå

att Landstinget måtte antaga följande
förslag till första tillägg till ordinarie
inkomst- och utgiftsstaten för landskapet
Åland under år 1966.

Mariehamn, den 17 mars 1966.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson

Landskapskamrer

Henrik Gustafsson.

-2-

I N K O M S T E R.5 Avdelningen.I. Finansieringsinkomster.Avräknings- och ränteinkomster.

1. Statsanslag för skattefinansiell utjämning:
 a) förskott för år 1966 1.095.031
 Summa I kap. 1.095.031
 Summa 5 Avdelningen 1.095.031

Summa inkomster mk 1.095.031

U T G I F T E R.2 Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.I. Centraförvaltningen.

1. Avlöningar:
 1 kolonisationsinspektör grundlön (A 30) 966
 ingenjörstillägg 2.000 2.966
 11. Inventeringskostnader (förslagsanslag) 3.000
 Summa I kap. 5.966
 Summa 2 Huvudtiteln 5.966

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.III. Ålands centralsanatorium.

1. Avlöningar:
 sjukhustillägg 10.000
 Summa III kap. 10.000
 Summa 4 Huvudtiteln 10.000

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildnings-
väsendet.V. Ålands yrkesskola.

16. Pensioner (förslagsanslag) 5.000
 Summa V kap. 5.000
 Summa 5 Huvudtiteln 5.000

6 Huvudtiteln. Näringarnas främjande.III. Fisket.

11. Understöd för transport av överskottsfisk 40.000
 Summa III kap. 40.000
 Summa 6 Huvudtiteln 40.000

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.V. Särskilda anslag.Övriga anslag.

-2-

5. Understödjande av vintertrafik 35.000

Summa V kap. 35.000

Summa 7 Huvudtiteln 35.000

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

II. Särskilda anslag.

29. Avskrivningar av sysselsättningslån 8.320

30. Avskrivningar av åt Ålands folkminnesförbund ut-
givna lån 8.845

Summa II kap. 17.165

Summa 9 Huvudtiteln 17.165

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

II Hälso- och sjukvården.

5. Anskaffande av ritningar och andra förberedande
åtgärder för utbyggnad av Ålands centralsjukhus 100.000

Summa II kap. 100.000

IV. Näringarnas främjande.

7. Ålands försöksstation för elinstallationer och
värmeanläggning i laboratoriebyggnaden 1.900

Summa IV kap. 1.900

V kap. Kommunikationsväsendet.

9. Byggande av skärgårdshamn i Långnäs 450.000

Summa V kap. 450.000

Summa 10 Huvudtiteln 551.900

11 Huvudtiteln. Understödslån.

I. Näringarnas främjande.

Jordbruket och dess binärningar samt koloni-
sationsverksamheten.

8. Understödslån för skördeskador 430.000

Summa I kap. 430.000

Summa 11 Huvudtiteln 430.000

Summa utgifter mk 1.095.031

-4-

Detaljmotivering.Utgifter.2 Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.I. Centralförvaltningen.2 Ht.I:1. Avlöningar.Kolonisationsinspektör, grundlön (A 30).Ingenjörstillägg.

Tillägg 2.966 mark. Jämlikt stadgandena i rikslagen den 23 juli 1965 om kolonisationsförvaltningen skall den regionala förvaltningen i landet indelas i kolonisationsdistrikt. I förordning av samma dag om inrättande och indragning av tjänster och befattningar inom kolonisationsförvaltningen har vid territorialförvaltningen inrättats 19 distriktschefstjänster i avlöningsklass A 30 men indragits 20 kolonisationsinspektörstjänster i A 29. För motsvarande ändring i lönehänseende har, efter inhämtande av Ålandsdelegationens utlåtande, föreslagits uppflyttning av landskapets kolonisationsinspektör till löneklass A 30.

På enahanda grunder som i riket föreslås att åt väg-ingenjören erlägges ett s.k. ingenjörstillägg om 165 mark i månaden.

2 Ht.I:11. Inventeringskostnader (f).(Momentet nytt).

Anslag 3.000 mark. Avser kostnaderna för inventering av landskapets lösa egendom för vilken uppgift landskapsstyrelsen i enlighet med landskapslagen angående finansförvaltningen tillsatt trenne inventeringsmän.

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.III. Ålands centralsanatorium.4 Ht.III:1. Avlöningar.Sjukhustillägg.

Tillägg 10.000 mark. Genom omregleringen av avlöningen för sanatorieöverläkaren erfordras under momentet anslag även för sjukhustillägg.

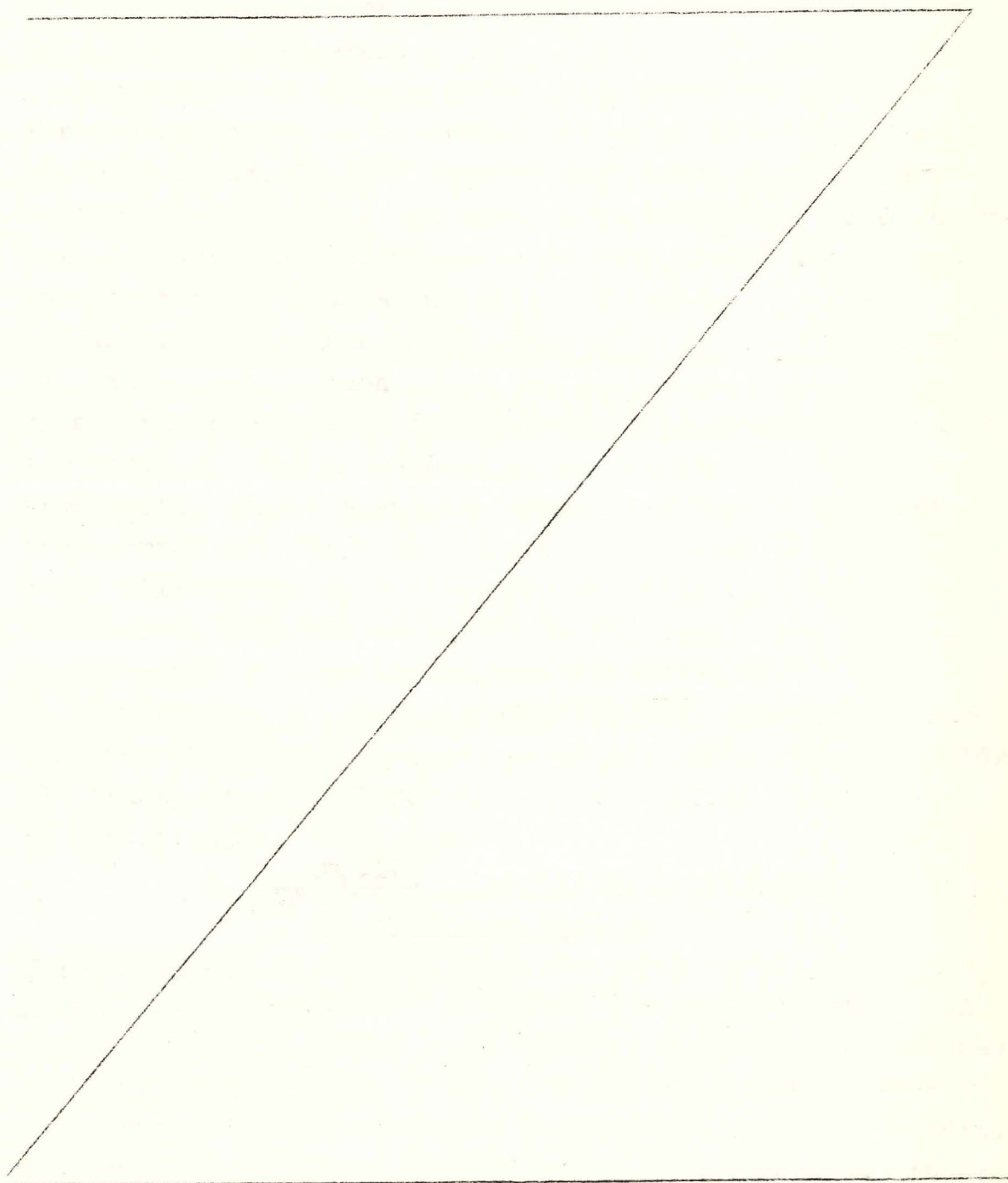
5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.V. Ålands yrkesskola.5 Ht.V:16. Pensioner (f). (Momentet nytt).

Anslag 5.000 mark. Under detta kapitel bör föras även de pensioner vilka erlägges till tidigare befattningshavare vid skolan, i vilka kostnader även de i skolan delaktiga kommunerna bör deltaga.

-5-

III. Fisket.

6 Ht.III:11. Understöd för transport av överskottsfisk. (Momentet nytt).
Anslag 40.000 mark. Ur anslaget i statsbudgeten 11.XXVI:25
"Främjande av användningen av överloppsfisk" har sedan 1964
givits bidrag för transport av foderfisk från produktions-
områdena i främst sydvästra Finland till pälsodlardistrik-
ten i Österbotten. Köparna av foderfisk har genom lantbruks-

styrelsen erhållit ett transportbidrag om 1 p/kg för de första 100 km och $\frac{1}{2}$ p/kg för varje efterföljande 50 km. Villkor har varit att köparna förbundit sig att åt fiskarna erlægga ett visst av lantbruksstyrelsen fastställt minimipris för fisken.

Senaste vår var detta minimipris fastställt till 22 pen- ni per kilo och i transportunderstöd utbetalades omkring 230.000 mark för transport av c. 7.000 ton foderfisk. Även de åländska fiskare, vilka landade sina fångster i Gustavs eller på andra platser på fastlandet, erhöll detta minimipris för sina fångster.

Inkommande vår kommer genom tillkomsten av fryseriet i Mariehamn köparna av foderfisk att kunna göra uppköp även på fasta Åland. För att köparna dock skall kunna erlægga fastställt minimipris och således av lantbruksstyrelsen erhålla transportbidrag måste de få gottgörelse för transportkostnaderna från Åland till fastlandet.

Lantbruksstyrelsen anser sig dock icke kunna ge bidrag för transporten mellan Åland och fastlandet, men väl för vidaretransporten från färjhamn och till foderkök eller fryseri samt att det ur landskapsbudgeten bör ges stöd för transporten mellan Åland och riket. Med hänsyn till att transporten med färjburna långtradare mellan Åland och riket blir dyrare än vanlig landsvägstransport kan icke regeln om 1 p/kg/100 km tillämpas för denna transport, utan bör de verkliga transportkostnaderna erläggas.

Då näringarnas främjande hänföres till landskapets förvaltning föreslås upptagande av 40.000 mark, vilket förslår för transport av c. 1.000 ton överskottsfisk från Åland till fastlandet.

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.

V. Särskilda anslag.

7 Ht, V:5.

Understödjande av vintertrafik. (Momentet nytt).

Anslag 35.000 mark. Den 2 februari dirigerades båtarna på linjen Åboland - Roslagen på grund av ishinder i Ålands hav via Utö, varigenom för Ålands del all båttrafik på Sverige samt transporten av bilar med bilfärjorna till Åbo avbröts. Då varutransporten med lastbilar till fastlandet numera är av synnerlig betydelse bl.a. för den härvarande småindustrin och då vederbörande statsmyndigheter ej kunde ordna en till-

fredsställande trafik, ansåg sig landskapsstyrelsen tvungen att för trafiken på riket chartra m/s Apollo, som inlämnat det förmånligaste anbudet eller 6.000 mk/tur och retur. På grund av bl.a. att m/s Apollo saknade rätt att angöra Långnäs, fullgjorde fartyget endast tvenne turer, nämligen den 11-12 och 14-15 februari.

Under veckan 18-24 februari gjorde m/s S andia tvenne turer Nådendal - Långnäs - Nådendal utan anspråk på subvention. Efter utgången av denna period erbjöds landskapsstyrelsen av Silja-bolaget fortsatt trafik på samma villkor som gällde i Apollo-avtalet. Då det var av synnerlig betydelse att den nu fungerande trafiken icke stagnerade, ansåg landskapsstyrelsen det vara nödvändigt att i första hand träffa överenskommelse på kort sikt med Siljabolaget samt senare kontakta riksmyndigheterna. Här bör nämnas att m/s "Aranda" lades upp den 18 februari, varigenom all båttrafik skulle upphört efter den 24 februari. För att undvika ett avbrott träffade landskapsstyrelsen överenskommelse med Silja om 2 turer per vecka. På grund av att isbrytare den 3-4 mars öppnade farleden till Sverige inskränkte sig antalet subventionerade turer i detta fall till jämväl två.

För subventionering av båttrafiken borde sålunda upptagas ett anslag om 24.000 mark. Dessutom har landskapsstyrelsen för säkrande av åländska industriers verksamhetsmöjligheter under den tid Sverigetrafiken var inställd ansett det nödigt bevilja 1.500 mark för varutransport från Sverige. Vidare emotses bidragsansökningar för ökade transportkostnader över is till och från skärgårdskommuner. Sammanlagt föreslås ett anslag om 35.000 mark för täckande av de extra kostnaderna årets svåra isläge förorsakat.

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

II. Särskilda anslag.

9 Ht.II:29. Avskrivningar av sysselsättningslån (Momentet nytt).

Anslag 8.000 mark. Trafikbolaget Åland - Grisslehamn beviljades den 21 juni 1960 ett sysselsättningslån om 8.000 mark för byggande av väg till bolagets hamn, Berghamn i Eckerö kommun. Sedan landskapsstyrelsen i januari detta år med bolaget träffat överenskommelse om att sagda hamn avgiftsfritt får anlöpas av fiskefartyg och annan icke reguljär småbåtstrafik under den tid då hamnen icke utnyttjas för bolagets

egen trafik samt att vägen till hamnen och parkeringsplanen vid densamma får utnyttjas såsom allmän väg, har landskapsstyrelsen beslutat att föreslå att resterande del av lånet, 8.000 mark, jämte upplupen ränta, 320 mark, skulle avskrivas.

9 Ht.II:30. Avskrivningar av åt Ålands folkminnesförbund utgivna lån.
(Momentet nytt).

Anslag 8.845 mark. Sedan landstinget i och med fastställandet av budgeten för år 1966 beslutat om vederlagsfritt övertagande av Ålands folkminnesförbunds anläggningar innefattande bl.a. campingplatsen och caférörelsen Grenadjären vid Bomarsund, föreslås att resterande belopp av de åt folkminnesförbundet för sistnämnda anläggningar beviljade s.k. turistlån övertagas av landskapet och avskrivas.

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

II. Hälso- och sjukvården.

10 Ht.II:5. Anskaffningar av ritningar och andra förberedande åtgärder för utbyggnad av Ålands centralsjukhus. (Momentet nytt).

Anslag 100.000 mark. Sedan flera år tillbaka har det stått klart att varken röntgenavdelningens eller laboratorieavdelningens vid Ålands centralsjukhus utrymmen motsvara de krav, som arbetsuppgifternas antal och apparaturens omfattning skulle påkalla. Den moderna diagnostiken bygger i allt högre grad på utlåtanden från dessa specialavdelningar och trots att provisoriska utrymmen anordnats, har det icke varit möjligt att i alla avseenden fullt effektivt och ändamålsenligt organisera arbetet inom avdelningarna, d.v.s. på grund av de begränsade och i många fall oändamålsenliga utrymmena har det icke, med beaktande av behoven inom centralsjukhuset, varit möjligt att tillgodose alla de önskemål, som på grund av den tilltagande besöksfrekvensen, landskapets avskilda läge och framförallt läkarvetenskapens utveckling hade varit berättigade.

Under 10-årsperioden 1955-1965 har arbetet vid laboratorieavdelningen ökat betydligt. Följande sifferuppgifter belyser detta:

	1955	1961	1963	1965
Antal laboratorieundersökningar utförda på ACS	33.296	50.663	54.954	57.087
Antal prov, som sänts till större laboratorier	888	3.070	3.791	4.400

Den procentuella ökningen av antalet undersökningar utgör sålunda under perioden c. 70 %. Ökningen av arbetsmängden är emellertid säkerligen mycket större, eftersom många nytillkomna arbetsuppgifter äro att hänföra till mera tidsödande och kvalificerade undersökningar. Sålunda ha vissa tidskrävande kemiska undersökningar ökat med mera än 200 %. Vidare kan nämnas att många nya undersökningsmetoder numera blivit införda.

Den nuvarande laboratorieavdelningen arbetar under helt otillfredsställande utrymmesförhållanden och det torde icke vara möjligt att i dagens läge införa ytterligare nya undersökningsmetoder, ej heller att utöka avdelningens kapacitet. Dock måste man förutsätta att antalet undersökningar skall öka åtminstone i samma takt som hittills ävensom att nya undersökningsmetoder med nödvändighet måste tillkomma. Redan nu har den ansvariga läkaren på grund av utrymmes- och personalbrist varit nödsakad att inskränka antalet undersökningsmetoder.

Laboratorieavdelningen förfogar nu i två olika våningar över sammanlagt c. 170 m² rumsyta, varav dock c. 100 m² måste betraktas som mer eller mindre oändamålsenliga, provisoriska utrymmen. Det faktiska utrymmesbehovet kan f.n. icke angivas men har approximativt beräknats till c. 250 m² specialinredda utrymmen.

Vid röntgenavdelningen åter har antalet undersökningar ökat från 1.924 år 1954 och 4.329 år 1958 till 7.796 år 1965. Antalet poliklinikbesökande, som alltså belastat såväl röntgenavdelningen som laboratorieavdelningen, har ökat från 12.677 personer år 1962 till 14.973 personer år 1965. (Tidigare statistik finnes icke). Röntgenavdelningen var ursprungligen planerad närmast för sjukhusets interna bruk. Under årens lopp har dock utvecklingen inom radiologin varit oant snabb och fordringarna på en röntgenavdelning ur strålskydds-, apparatur- och utrymmessynpunkt äro nu helt annorlunda än då ÅCS öppnades för mera än 10 år sedan. Samtidigt med den tekniska utvecklingen har radiologin fått en alltmer central plats inom diagnostiken. Röntgenavdelningen vid centralsjukhuset utgör också det enda röntgeninstitutet på Åland och bör alltså kunna erbjuda en möjligast mångsidig och smidig service. Röntgenavdelningens utrymmen har dock

ända till senaste år varit synnerligen oändamålsenliga och otillfredsställande. Radiofysikaliska institutet har också vid flera insektioner konstaterat trängseln i Ålands centralsjukhus' röntgenavdelning och senast med skrivelse av den 18 januari 1965 uttryckt önskemålet, att röntgenavdelningen utan dröjsmål skulle utvidgas "för att trygga en säker och effektiv verksamhet såväl för diagnostik- som terapiavdelningarna". I medlet av år 1965 kunde sanatoriets röntgenrum något förstöras och tagas i användning jämväl för lasarettets röntgendiagnostiska behov.

Enligt normerna utgör minimibehovet av utrymme för en röntgendiagnostisk avdelning 250 m^2 per 100 vårdplatser. Centralsjukhusets röntgenavdelning, som, oberoende av huru poliklinikverksamheten i övrigt ordnas, också i framtiden skall betjäna hela landskapet bör på grund härav erhålla ytterligare tilläggsutrymmen. I samband med en utvidgning av röntgenavdelningen måste också nödiga utrymmen reserveras för återupptagande av terapiverksamheten.

Röntgenavdelningen förfogar nu i tvenne olika byggnader över drygt 100 m^2 utrymme, varav dock diagnostikrummet i lasarettetsbyggnaden måste anses omodernt. Det faktiska utrymmesbehovet har beräknats till totalt c. 400 m^2 .

Polikliniken vid ÅCS arbetar f.n. så länge systemet med öppen poliklinik upprätthålles, under synnerligen trånga och besvärliga förhållanden. Skall den öppna polikliniken slopas är det mycket sannolikt att besöksfrekvensen nedgår så pass, att en särskild tillbyggnad av polikliniken icke är nödvändig utan att en ombyggnad av nuvarande utrymmen möjligen vore tillfyllest. Dock borde i så fall kontorens erbjudas nya utrymmen och likaledes borde i den planerade tillbyggnaden reserveras utrymmen åtminstone för en särskild olycksfallspoliklinik jämte anslutna behandlingsrum. Den tidigare planerade ombyggnaden för vilket ändamål ^{anslag} upptogs i första tillägg till 1965 års ordinarie budget har utförts till den del den avsåg laboratoriet medan ombyggnaden till övriga delar vid en omprövning av frågan fick förfalla då det ansågs mera ändamålsenligt att frågan skulle lösas på lång sikt.

I den nu aktuella utbyggnaden av Ålands centralsjukhus kommer sannolikt också att inrymmas tvenne läkarbostäder.

Frågan om en centralisering av den öppna läkarvården i landskapet till Ålands centralsjukhus eller dess omedelbara närhet har också diskuterats men är ännu icke slutbehandlad. Möjligen borde i den planerade tillbyggnaden reserveras nödiga utrymmen för att också i framtiden säkra befolkningens möjligheter att erhålla läkarvård med utnyttjande till full kapacitet av utrustning och anläggningar vid centralsjukhuset.

Kostnaderna för ifrågavarande om- och tillbyggnad kan nu ej alls beräknas men för att giva helst något begrepp om storleksordningen, kanske en summa om 2-3 miljoner mark kan nämnas.

Det anslag, som landskapsstyrelsen nu äskar är avsett för anskaffning av ritningar och övriga projekteringshandlingar ävensom för andra utgifter, som i detta förberedande skede av ärendet kan förekomma. Anslaget har också beräknats täcka utgifter såväl för eventuella studieresor till andra nybyggda sjukhus som även kostnader för anlitanade av utomstående sakkunniga. Landskapsstyrelsen avser att om möjligt till landstingets höstsession inkomma med slutlig framställning i ärendet.

IV. Näringarnas främjande.

10 Ht.IV:7. Ålands försöksstation för elinstallationer och värmeanläggning i laboratoriebyggnaden. (Momentet nytt).

Anslag 1.900 mark. 1.020 mark avses för kostnader i samband med de elektriska installationsarbetena i laboratoriebyggnaden, för vilket ändamål tidigare icke observerats anslag, medan 880 mark avses för inköp av en oljekamin att användas i stället för den tidigare tilltänkta elektriska uppvärmningen, vilket dock skulle komma att ställa sig alltför dyrt i drift.

V. Kommunikationsväsendet.

10 Ht.V:9. Byggande av skärgårdshamn i Långnäs.

Tillägg 450.000 mark.

I sitt budgetförslag för innevarande år framhåller landskapsstyrelsen under ovansagda moment bl.a. att behovet av en skärgårdshamn för landskapets egna turbåtar på östra Åland numera torde vara uppenbart och föreslår att 15.000 mark skulle upptagas i budgeten. Av denna summa skulle 5000 mark användas för att inlösa det av Silja-bolaget ägda

för hamnens byggande nödvändiga området samt 10.000 mark för uppgörande av ritningar för hamnen.

Landskapsstyrelsen har numera låtit uppgöra ifrågavarande ritningar enligt vilka hamnen skulle få tvenne kajplatser. Den större av dessa, som skulle få en längd om 50 m, är avsedd för den blivande statsfärjan, medan den mindre åter, 30 m lång, är avsedd för den nya m/s "Kökar". Vidare skulle genom utfyllning erhållas lastningsplan samt utrymme för ett magasin om c. 500 m².

Angående nödvändigheten av detta hamnbygge kan följande anföras: Efter det att ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena den 30.1 1963 ställt nödigt anslag till väg- o. vattenbyggnadsstyrelsens disposition för planering av en isförstärkt bilfärja för trafiken mellan Åland och fastlandet, bildades på väg- och vattenbyggnadsstyrelsens initiativ en kommitté för utredning av denna trafikfråga. I kommittén voro representerade såväl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen som sjöfartsstyrelsen, vardera bl.a. av sina generaldirektörer samt landskapsstyrelsen.

I en promemoria av den 21 februari 1964 uttalade kommittén som sin åsikt att ändpunkten för ifrågavarande bilfärjled på Åland skulle vara Långnäs. Vårdö kan inte i synnerhet vintertid, komma ifråga som ändpunkt, då trafikens vidare-befordran därifrån till fasta Åland skulle medföra svårigheter. Så långt kommittén. Denna vinter kan anföras som ett exempel på Vårdös olämplighet som ändpunkt, i det att all vidarebefordran av lastbilar till fasta Åland svårigen hade varit möjlig.

Den planerade statsfärjan skulle få följande dimensioner: längd 53,0 m, bredd 12,8 m, djupgående 4,5 m, maskinstyrka 2.200 hkr, lastkapacitet 6 ordinära lastbilar samt ett tjugotal personbilar.

I detta nu finnes ingen lämplig ankoringspunkt på fasta Åland för den planerade kökarbåten. Den nuvarande m/s "Kökar" har anlöpt färjfastet i Svinö, men kan detsamma ej utan ombyggnad betjäna den nya m/s "Kökar". Det faller sig därför naturligt med tanke på utväxling av passagerare och gods mellan m/s "Kökar" och den blivande statsfärjan alt. båtarna på linjen Åboland-Roslagen att förlägga ankoringspunkten till Långnäs.

-13-

Den nya m/s "Kökar" skulle få en längd om 36,4 m, bredd 8,9 m samt ett djupgående om c 3,5 m. Båten skulle bli va isgående och få en 600-700 hkr motor samt på sitt bildäck kunna taga c. 15 personbilar eller 4 last- och 4-5 personbilar.

Förutom statsfärjan och m/s "Kökar" skulle m/s "Aranda" under svåra isvintrar anlöpa den nu ifrågavarande hamnen, vilket t.ex. denna vinter varit fallet.

Förutom kajen i Långnäs erfordrar den nya m/s "Kökar" angoringsfästen i Kökar, Kyrkogårdsö och Sottunga. Då såväl ur budgetsynpunkt som med hänsyn till sysselsättning alla färjfästen ej kunna byggas samtidigt, borde byggandet ske under åren 1967 - 1969 i ovan angiven ordning.

Kostnaderna för den projekterade hamnen i Långnäs har kalkylerats till 850.000 mark, varav i denna tilläggsbudget föreslås att upptagas 450.000 mark samt senare återstoden.

För byggande av färjhamn i Olsnäs i Gustavs har i statsbudgeten upptagits sammanlagt 450.000 mark.

11 Huvudtiteln. Understödslån.

I. Näringarnas främjande.

Jordbruket och dess binäringar samt kolonisationsverksamheten.

11 Ht.I:8. Understödslån för skördeskador.

Anslag 430.000 mark. Landskapsstyrelsen har till landstinget överlämnat framställning med förslag angående utverkande av extraordinarie anslag om 430.000 mark för ersättningar av 1965 års skördeskador (12/1966). Under förutsättning att landstinget omfattar landskapsstyrelsens framställning kommer emellertid Presidentens stadfästelse och Ålandsdelegationens beslut i ärendet troligen att inträffa tidigast instundande höst och, vid godkännande, ersättningarna att kunna erläggas först därefter. Landskapsstyrelsen är emellertid medveten om att inkomstbortfallet i följd av skördeskadorna just inför vårbruket 1966 för många jordbrukare medför ekonomiska svårigheter, varför stödåtgärderna för att ha avsedd verkan borde givas redan denna vår. Det bör nämnas att riksdagen vid beslutet om ersättning av 1962 års skördeförluster beaktade jordbrukarnas svårigheter inför vårbruket 1963 sålunda, att^{av} de för skördeskadorna anslagna medlen anvisades 800.000 mark för täckande av de ränteför-

luster, som uppstod genom att jordbrukarna beviljades en räntefri betalningstid vid inköp av konstgödsel våren 1963. Motsvarande förfarande har även diskuterats i landskapsstyrelsen beträffande utsäde och konstgödsel men det praktiska resultatet härav skulle dock på grund av den redan långt framskridna tidpunkten bliva, att endast en del av jordbrukarna komme i åtnjutande av denna förmån, och överhuvud är det så att ett stöd, som icke gives då det faktiskt behöves i viss mån förlorar sin verkan. Det är av synnerlig vikt att jordbrukarna redan nu erhåller erforderligt stöd inför den kritiska situation som de vid finansieringen av vårbruket 1966 ställes inför.

Landskapsstyrelsen anser det därför nödigt föreslå ett anslag som skulle möjliggöra beviljande av finansieringsstöd i form av förmånliga lån åt dem, som lidit skördeskador. Tanken är härvid att jordbrukarna snarast möjligt efter budgetens fastställande skulle såsom lån få lyfta de belopp de enligt de i framställningen № 12/1966 om extra ordinarie anslag anförda principerna om fördelningen av ersättningarna vore berättigade till. Det totala lånebeloppet skulle sålunda upptagas till 430.000 mark. Med beaktande av omständigheterna för beviljande av lånet och då det icke borde medföra ytterligare utlägg för jordbrukarna har landskapsstyrelsen ansett att lånet borde vara räntefritt medan åt kommunerna för deras medverkan skulle erläggas visst förvaltningsarvode. Lånet skulle återbetalas då extra ordinarie anslaget erhålles eller vid avslag på extra ordinarie framställningen, senast inom förslagsvis två år.

Det praktiska förfarandet har icke i detalj kunnat diskuteras, men landskapsstyrelsen förutsätter att kommunernas medverkan kan påräknas såsom fördelare av lånebeloppen och såsom i första hand ansvariga för återbetalningen vid eventuellt återkrävande av utbetalade belopp. Kommunernas eventuella utlägg skulle dock senare regleras genom landskapsmedel.